

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingar á raforkulögum (raforkuöryggi), 348. mál

Vísað er til frumvarps á 154. löggjafarþingi, mál nr. 348 – þingskjal nr. 355, þar sem lagðar eru fram breytingar á raforkulögum nr. 65/2003. Samtök sveitarfélaga á köldum svæðum fagna þessu frumvarpi og telja það afar mikilvægt í ljósi stöðunnar á raforkumarkaði.

Ábendingar vegna þessa frumvarps:

1. Afar mikilvægt er að almenningi á Íslandi, sveitarfélögum og smærri fyrirtækjum sé tryggður forgangur að raforku til notkunar.
2. Í dag fer um 83% af raforku á Íslandi sem framleidd er til stóriðju og gagnavera og slíkrar starfsemi. Um 17 % fer til annarra nota þar á meðal til almennings, sveitarfélaga og minni fyrirtækja. Í frumvarpinu segir að Orkustofnun geti fylgt eftir markmiðum frumvarpsins ef þörf er á sem er afar mikilvægt. Jafnframt er mikilvægt að í framtíðinni séu lög og reglur með þeim hætti að almenningi á Íslandi sé tryggður forgangur að raforku og eins og áður hefur verið nefnt.
3. Í dag er lítil neytendavernd á Íslandi í lögum varðandi raforku, þannig að upp getur komið sú staða að enga raforku er að fá, þar sem búið er að selja raforkuna til þeirra aðila sem hæst bjóða á markaði hverju sinni. Sú staða er óboðleg fyrir almenning á Íslandi, sveitarfélög og minni fyrirtæki og við því þarf Alþingi að bregðast.
4. Mikilvægt er að bæta inn í frumvarpið ákvæði um tryggt rafmagn til sveitarfélaga til að tryggja grunnþjónustu, þá sérstaklega til þeirra sem búa á köldum svæðum. Til upprifjunar þá eru um 10% heimila á Íslandi á köldum svæðum, þau þurfa að nota raforku til kyndingar og það væri ekki góð staða ef upp kæmi að búið væri að selja alla raforku til stórnotenda og heimilin á þessum svæðum fengju enga raforku til húshitunar.
5. Mikilvægt er að tryggja það að þeir aðilar sem framleiða raforku í dag geti ekki selt alla sína raforku hæstbjóðendum þannig að ekkert verði eftir fyrir almenning á Íslandi. Þess vegna er frumvarpið afar mikilvægt.
6. Í þessu sambandi er gott að skoða aðeins aftur í tímann og minna okkur á upphafið þegar farið var að virkja fallvötnin á Íslandi. Hver var tilgangurinn? Jú að heimili á Íslandi gætu notið þeirra auðlindar sem í vatninu var og síðar kom til jarðvarminn. Allt til þess að auka hagsæld

almennings í landinu. Þetta er mjög mikilvægt ekki síst í ljósi þess að flest þeirra fyrirtækja sem eru að framleiða raforku í dag eru í eigu ríkisins eða sveitarfélaga.

7. Ljóst er að sú staða sem upp er komin, að ekki er næg raforka fyrir alla sem vilja og í raun má segja að það sé raforkuskortur á Íslandi, kallar á aðgerðir, aðgerðir sem felast í því að farið verði strax í að afla meiri raforku hér á landi.
8. Mikilvægt er í þessu öllu að átta sig á hver staðan er í dag varðandi raforkusölu og hvað þarf að gera til að bregðast við því. Það er afar óeðlilegt að við séum að brenna jarðefnaeldsneyti á sama tíma og við gætum verið að virkja til að þurfa þess ekki. Jafnframt er okkur að fjölga sem þjóð og við þurfum þess vegna meiri raforku þegar fram líða stundir. Ef við ætlum svo að fjölga atvinnutækifærum hér á landi þá þurfum við einnig meiri raforku. Þess vegna þurfum við að skoða hvað við viljum gera í þessum efnum og þegar við erum komin með niðurstöður í því þá þarf að finna leiðir til að ná þeim markmiðum, kyrrstaða í þessum efnum er ekki í boði.
9. Orkuskiptin eru stórmál hjá okkur Íslendingum og til að þau gangi eftir með þeim hætti sem boðað er þarf að afla meiri raforku og það gerum við ekki án þess að virkja meira ef við ætlum jafnframt að byggja upp atvinnuvegi landsins.:-

Það er full ljóst að Alþingi verður að koma hér að málum og tryggja að allur almenningur á Íslandi, sveitarfélög og smærri fyrirtæki fái þá raforku sem þarf til að heimilin í landinu verði ekki raforkulaus með þeim alvarlegu afleiðingum sem það myndi valda. Að Orkustofnun geti gripið inn í er því afar brýnt þannig að forgangurinn sé alveg skýr þegar kemur að því að forgangsraða hverjir fái forgang að raforku.

Samtök sveitarfélaga á köldum svæðum er tilbúin að gera nánari grein fyrir umsögn sinni og mæta til fundar telji atvinnuveganefnd þörf á slíku.

Virðingarfyllst

Samtök sveitarfélaga á köldum svæðum

Íris Róbertsdóttir,
Vestmannaeyjum

Jón Páll Hreinsson,
Bolungarvíkurkaupstað

Katrín Sigurjónsdóttir,
Norðurþingi

Björn Ingimarsson,
Múlaþingi

Kristinn Jónasson,
Snæfellsbæ